

פ ר ט י כ ל מס. 10/ג'

מיטיבת ועדת סירותים צבוריים, שהתקיימה
ביום ג', ד' בניסן תשי"א - 10.4.51, בסעה
9.15 בבקר.

חברי הועדה:

נבכחים:

- היו"ר א. ר. קנטי
- א. הכרמלי
- ד. נצר
- י. קנב
- ח. דרורי

מוזמנים:

ד"ר הופוט - מטעם משרד הסעד;
גב' סכטר - מנהלת המחלקה לארגון, פקוח והדרכה;
סר לנדוי - מנהל משרד הסעד.

- - -

היו"ר א. ר. קנטי:

אנו פותחים את הישיבה.
אני מציע שנשמע את סקירתה של גב' סכטר,
מנהלת המחלקה לארגון, פקוח והדרכה.

גב' סכטר:

מנהלת המחלקה לארגון
פקוח והדרכה.

גם אני, כמו חברותי שקדמוני, רוצה
להביע את שמחתי על שניתנה לי האפשרות
להופיע בפני הועדה הדעה בבטיחה כה חשובה - בעית התקציב.

מחלקתי אחראית לארגון הלסכות בארץ.
כולל גם לסכות למעוטים, שרות למעוטים, אנו מטפלים כעת ב-87 לסכות.
מחודט אפריל נוספו עוד 40 לסכות. בתוך מספר זה ישנן 12 לסכות
למען המעוטים.

אנו עומדים במיוחד בפני בעית הטיפול בעולה.
דבר זה כרוך בהוצאות ניכרות ומטיל אחריות על הרשות המקומית, כי על
הרשות המקומית לקבל גם את המנגנון המקצועי והאדמיניסטרטיבי.
אנו מעבירים בקוטי את הלסכות הללו למסגרת סוניציאלית. אנו מפקחים
על הלסכות מבחינה ארגונית ומקצועית. הפיקוח המקצועי נעשה בקטר
הדוק עם המחלקה לטיפול בעולה. אנו חלקנו את טטח הפיקוח ל-4 אזורים:
אזור הדרום, אשר מספר המפקחות סם הן 2; אזור טרון-סומרון - 2
מפקחות; אזור הצפון - 3 מפקחות; אזור ירוסלים - 2 מפקחות, וכאן

גב' סכטר:

אנו עומדים להרחיב את הפעולה לפיקוח מבחינה ארגונית וגם מבחינת מספר העובדים, אולם כאן אנו נתקלים בקשיים מחוסר אנשים. המפקחת המבקר את המקומות, הנה למעשה מדריכה, ומדריכה את כל העובדים. מבחינה אדמיניסטרטיבית, היא המקשרת בין האזור למשרד הסעד.

ברצוני להמעיב בטאלה התקציבית:

בשנת התקציב 1949/50, עמד לרשות המחלקה סכום של 230.000 ל"י; בשנת 1950/51 אושר סכום של 358.000 ל"י; ולשנת התקציב החדשה הצענו סכום של 784.800 ל"י.

בשנת 1950/51, צורפו לפקוח המחלקה

33 יטובי עולים שתושביהם נמצאו בארץ למעלה מסנה. להמטכת הטפול והסדור במקומות אלה, בלי להתחשב עם הצורך להרחבת הפעולה, היה צורך בתוספת של 190.000 ל"י לתקציב הקודם. למעשה הוגדל תקציב המחלקה ב-1950/51 כפי שמראה הטבלה הנ"ל, רק ב-128.000 ל"י, דבר שמכריח את המחלקה לקיצוצים בהקצבותיה למקומות וגרם להתהוות של גרעונות בהרבה לטבות.

בשנת התקציב 1951/52 צורפו למחלקה

40 יטובי עולים, וכמו-כן סיכוני העולים ע"י הערים והמוטכות אשר תושביהם גמרו את שנתם הראשונה לעלייתם. נוסף לכך הגישו 29 טוענות איזוריות בקשות להקצבות קבועות לטרותי הסעד שלהם. הצרכים המינימליים של המחלקה להמטכת הטפול במקומות הנ"ל הם איפוא:

הקצבות למקומות בהתאם לתקציב 1950/51	-	358.000 ל"י
הקצבות ליטובי וסיכוני העולים אחרי גמר הטנה הראשונה לעלייתם	-	264.000 ל"י
הקצבות לטוענות איזוריות	-	24.000 ל"י
		<u>646.000 ל"י</u>

סכום זה אינו כולל תוספת להרחבת הפעולה, תקציב למקרים ארציים ותוספת סעד למעוטנים.

האחריות של טכוני העולים בנס-ציונה, כפר-טבא, ראטון-לציון ועוד, היתה מוטלת על משרד הסעד. מספר טכוני העולים בחולון ובנתניה עולה בהרבה על גרעין האוכלוסייה הותיקה. וכך נופל בחלקו של משרד הסעד כסוי ההוצאות לסעד. וכאן אין לנו הקצבה מספיקה וזה מפריע לסיפוק הצרכים ייגורם לקשיים גדולים בביצוע העבודה של הלסכה.

כמו כן אנו נתקלים בקשיים עצומים בביצוע העבודה מחוסר חוק. ואנו עובדים על בסיס אדמיניסטרטיבי בלבד, כלומר, על סכך התקנות שפורסמו בזמנו, ע"י הועד הלאומי, אשר הן מחייבות את הרשויות המקומיות לפתוח לטבות סוציאליות, אולם, אין זו חובה. אמנם, היה ניסיון מצדנו ועיבדנו חוקה ואף הצענו אותה. ברצוני לומר, שאם אין יסוד לחוקה - לא נוכל לקבוע מיכסה אשר אח"כ נצטרך להבטיח את המיכסה מבחינה תקציבית.

אנו מחלקים את התקציב באופן דלקמן:

קנה מדה לחלוקת התקציב לרשויות המקומיות: כמו בשנה שעברה, חולקו מקומות ל-4 סוגים הקובעים את סעור הסתתפותו של משרד הסעד בתקציב הסוציאלי של המקומות:

גב' סנטר:

- סוג א': סעור הסתתפותו של מסדר הסעד - 30%-40% - ומספר המקומות הוא 21;
- סוג ב': סעור הסתתפותו של מסדר הסעד - 50% - ומספר המקומות הוא 35;
- סוג ג': סעור הסתתפותו של מסדר הסעד - 70% , ומספר המקומות הוא 15;
- סוג ד': סעור הסתתפותו של מסדר הסעד - 90%-100% , ומספר המקומות - 56.

חוץ מהסוגים המפורטים לעיל, יש עוד מקום אחד והוא תל-אביב; מקום זה אינו נכלל לגמרי בתוך מסגרת החלוקה הזו.

ועתה, אתעכב מעט על הסרות למען המעוטים. סרות זה קיים למן החורף 1948. נפגסנו עם הסוטלים הצבאיים ועם בכבדי המקום על ידי הועדות הערביות. בתחילה נפגסנו עם הסוטל הצבאי ולאחר מכן הקימונו את לסכת הסעד. מבין המיעוטים מצאנו שני עובדים סוציאליים, אשר אחד מהם הסתלם באנגליה ועבד במקצוע זה עוד בימי המנדט. את העבודה התחלנו עם עוד 2-3 עובדים אחרים שידעו ערבית. האוכלוסיה הערבית היתה מורכבת בעיקר מזקנים, נכים, אלטנות וילדים. בהתחלה עסינו מפעלים כלליים, חלקנו מזון, נתנו הלבשה, וגם פתחנו מסעדות. חלקנו את כל המצרכים האלה, באופן ארעי, ע"י בית-הספר. פתחנו מטבחים לזקנים ביפו, רמלה, תרשיחה, ובסך הכל 500 זקנים מקבלי ארוחות. כמו כן אנו עומדים לפתוח מוסד לזקנים, ולעת עתה, הכנסנו לשם 8 זקנים.

ברצוני לדבר על מפעלים כלליים ואח"כ אעבור לדבר על צורת העבודה. ללמוד מקצועות פתחנו, באופן ארעי, בית-ספר לנערות בעכו. הן לומדות תפירה וכל מיני עבודות יד. זהו מפעל סוציאלי חשוב מאד. התחלנו כמו כן, בהקמת מפעלים כאלה במיוחד בכפרים ערביים בספרדעם, קודם לתפירה עבור 30 נערות. סובן סאליו שיחד עם זאת הגסנו, לכפרים הערביים האלה, שירות לפואיג.

ביחס לארגון העבודה:

בתקופה הסנדטורית היו 3 קציני מבחן בארץ, וכמו כן היו מסעדות בצורה פרימיטיבית, אך אנו שואפים להקים סרות כמו שהקימונו עבור האוכלוסיה היהודית.

בדקנו ומצאנו שלא נוכל להעסיק עובדים סוציאליים יהודיים פן לא ידעו את המנטליות של הערבים. על כן באנו לידי החלטה להכסיר עובדים סוציאליים ערביים. וכך נפתח הקורס הראסון בטנה טעברה, והוא נמשך 6 חודשים. היתה לו התחלה צנועה מאד. קבלנו 10 תלמידים. שפת הלימוד היתה אנגלית כי לא ידעו מספיק עברית. אך לימוד הטפה העברית היתה חובה. ברצוני לציין; שכיום, רוב בוגרי הקורס מדברים עברית והם עובדים ברוב הלסכות הערביות, ומסלאים את הסוטל עליהם בטפה העברית. רוב האוכלוסיה הערבית נמצאת בכפרים סוב- המזרחי והמערבי.

עיקר עבודתנו היא טיפול במספחות, ואנו בהחלט יכולים לומר שתפקידו של העובד הסוציאלי שבכפרים הערביים דומה לתפקיד המדריכה במחנות העולים.

גב' שכטר:

למען המעוטטים יש לנו כרגע 12 לטכות, מזה 2 לטכות מיוחדות לכפרים, שהטרכז של האחת היא בעכו, והשניה - בנצרת, לטכיות נצרת. כמובן שגם עם עומדת שאלת התחבורה, ואנו מוכרחים להרחיב את הפעולה בסטח זה. ברצוני להוסיף שבמקומות שיש דעות מקומיות, הכנסנו את הטרות למסגרת מוניציפלית. אותו דבר עשינו במקומות נטוטים כמו: עכו, רטלה, לוד, יפו ועוד, ז.א., כל מקומות שהיו קיימים תחת מטל צבאי. עירית תל-אביב, למשל, כאשר קבלה לרשותה את יפו - אנו העברנו אליה גם את הלסכה למסגרת מוניציפלית.

אנו עומדים להקים את הקורס הטני, אבל אינני יכולה להגיד מתי יתחיל בדיוק קורס זה. ללומדים יש תנאים נוחים יותר מאשר ליהודים בתקופת לסודיהם בקורס. הם לומדים 3 ימים בטבוע, וביתר 3 הימים - הם עובדים. אנו מטלמים להם אס"ל עבור 3 ימים שהם לומדים; אינם מטלמים סכר לימוד ומקבלים 15 ל"י טטיפניות בטביל 3 ימי עבודה והכשרה. לעומת זאת, היהודים מקבלים 25 ל"י. למעשה, זה היינו הד בערך.

בטנת 1951/52, מטפל המחלקה ב-500 מטפחות ערביות נוספות שעד כה הם נהנו כפליטים מעזרת המוסדות הבינלאומיים לסיוע (הצלב האדום וכו') המוסדות הבינלאומיים ישתתפו גם להבא בטכום מסויים.

אנו מקבלים מועמדים מגיל 21 עד 45. ואנו מעוניינים במיוחד לקבל נטים לעבודה, ולצמצם, ככל האפשר, את עבודת הגברים. קבלנו 120 בקטות אסר 7 מהן של נטים. והמסקנה היא שהטיפול היום-יומי במספחה אינו מתאים לעבודת גבר. עד היום קבלנו עובדים נוצרים וללא מוסלמים. ברצוני לציין שיטנה נסיה לאפטר לאטה המוטלמית לעבוד.

ברצוני לעטור במקצת על בעית כספי הווקף: התקרנו עם מטרד הדתות כי היתה בועתנו לבקשו לסחרר את הכסף שהוא בטכום של 30,000 ל"י. כסף זה אמנם עומד לרשותנו, אך הוא מופקד במטרד הדתות. באנו בטבע עם ועדות מוסלמיות - וזו לנו הפעם הראשונה שעברנו במטותף עם הועדות הללו - וכך באנו לידי החלטה לתת הלכטה ל-300 זקנים. ובקרוב אנו עומדים להקים מוסד לילדי המוסלמים מיתר הכספים העומדים ל"ווקף". אני מקוה, שמחר תתקיים היטיבה הראשונה בנידון זה ונחליט בפרוטרוט כיצד לבצע תכנית זו. אני חוטבת שהפקדם נו נבחר לשט כך יהיה בעיר עכו, כי סם יטנה אפטרות לקבל בנינים לטטרה זו.

כמו כן ברצוני לומר, ואולי רצוי טאציין, באיזה מקומות יש לנו לטכות מוטלמיות: בנצרת, הלסכה עברה מהמטל הצבאי לעירית נצרת; כמו כן יש לנו לטכה בעכו, ביפו, בירושלים, בדלית אל-כרמל ובחיפה. פתחנו לטכות גם במסולט; בטייבה קיימת גם כן לטכה. ויטנה תקוה שנפתח לטכה גם במסולט הצפוני.

י. טנב: האם התוטבים מטלמים מסים?

גב' שכטר: כן. הם רואים בזה יחובה, ואנו מעבירים את הלטכות לרשות מוניציפלית ובזאת אנו מחסלים אותן לאט לאט.

לדעתי, יהיה כדאי למסור לכם אי אלו מטפחים על העובדות המוציאליות. בראש וראשונה ברצוני לומר שחטרות לנו עובדות, וזוהי עובדה. הוגטה נגדנו תלוכה על כך. ואנו חיים ברפיציט טל 16 מטפחות.

גב' שכטר: על כל מפקחת מוטל לפקח על 20 מקומות, הסרוחקים זה מזה; ונוסף לזה, לפקח על 30 עובדים סוציאליים ו-7 תלמידים. רוב העובדות הן בלתי מנוסות; אלה הן עובדות שהוכנו בקורסים מזורזים, והן עצמן זקוקות להדרכה. בארצות הברית, למשל, מקובל שעל כל 7 עובדות סוציאליות **מטופח** מפקחת אחת. מספר העובדים הסוציאליים לסנת 1950/51 בלסכות המחלקה לארגון, פקוח והדרכה הוא 330.

מספר הטכפחות שהיו בטפול הלסכות הסוציאליות בארץ בסנת 1950/51 - 16.600, סמספר הנפסות הוא 82.200.

היו"ר א. רמנטי: כעת נסמע את סקירתה של גב' הופרט.

ד"ר הופרט: זו לי לא הפעם הראסונה סאני מסתתפת בדיוני הועדה לטרותיים, ולמעטה הסתתפת פעמים רבות. הוזמנו, באופן מיוחד, לוועדת המסנה לעניני המעברות, וסם נסטר דו"ח על הבעיות. ואני מתארת לי סאתם מעונינים לדעת על התפתחות הענינים של המעברות והעליה האחרונה הזורסת ארצה:

בסנה התקציבית 1950/51 קבלנו 300.000 ל"י ליסובי עולים, מיד להתחלת פעולתנו, נוכחנו לדעת ססכום של 25 אלף ל"י אינו מספיק אפילו לחודס הראסון. סדור התקציב הוא לסנה תמיסה, כלומר, מאפריל עד אפריל. וכך, לאחר שהוצא בחודס הראסון חלק ניכר מסכום התקציב, ידענו סלא נוכל להמטיך לפעול בטאר חדסי הסנה. אני בכוונה מדגיסה זאת, מסום סאין לסדר, לדעתי, תקציב לסנה סלמה. ולכן יס צורך לעסוד במיוחד על בעיה זו, ולהכיך תקציב לכל 3 חדסים, כי אחרת אנו נכנסים לתסביכים וכל פעולה לא ניתנת לביצוע, גם לא הפעולה הריאלית כי היא אינה מסתווה לסצב.

לאחר סנתיים של נסיון, הגענו לכלל מסנה סאנו סוכרחים לעצנה מסגרת ססויימת, ביחוד לקליטת העליה; לבריאות, לחינוך ולעבודה סוציאלית, כי 3 הסרותיים הנ"ל נכנסים מיד ליסוב.

סאך סאי-יוני 1950 היו מעבידים ומסכנים את העולים בבתי-עולים, למעטה, זה לא היה סדור לעולים אלא העברת העולים סרסות הסוכנות לרסות הטמסלה. וכאן צריך להיות בדרך לנו. זה מסיל איזו שהיא חובה לסנות את כל המיבנה של הסרות שלנו, ז.א. להרחיב את הסרותיים ולקבל על עצמנו חלק מהסיפול סניתן קודם ע"י הסוכנות היהודית, הסוכנות הקטיבה בסדה רבה את הסידור לעצלות. בזמנו, חסר **המלמדות והנכסים** מקבלים סדור מיוחד; אולם עכסו, סדור זה הוקטן למיניסום לרגלי המצב המיוחד של הסוכנות. גם תלינוק היה מקבל ציוד מיוחד - גם זה צומצם בחלק ניכר. כיום, כל המעטה נופלת על הטמסלה, כי העולים סועברים מטער העליה יסוד למעברות ואינם עוברים כלל את בתי העולים. אנו התנגדנו תמיד למחנות העולים. **פחדסים** מיוני עד אוקטובר הוצאו 100 אלף נפס למחנות עבודה, ונסאר 30 אלף. מיוני עד סרץ קבלו טפול, באופן הדרגתי, 35 מספחות, זה מהווה למעלה מ-100 אלף נפס.

ההגדרה "מעברה" אינה הגדרה מקובלת; אנו קוראים "מעברה" לפי הציון של הסיכון. כל תושבי המעברה יוסבים **ספחלים**, פחונים וברונים.

ד"ר הופרט: ברצוני להדגיש שסאן החדשים מאי-יוני-יולי, העליה הלכה וגדלה. סלבד העליה העירקית יש לנו עליה מארצות הסכנות המהוה 37%. ברצוני להדגיש שכל עליה האוטרות חיסול גולה, הנה עליה סונה מאטר עליה מסודרת. זה כולל את האלסנות, החוליים והזקנים. מספר האלסנות סבין עולי ארצות המזרח הוא עצום. אינני יודעת מה היא הסיבה לכך. אין בידינו מספרים על מספר האלסנות של עולי עיראק.

י. סנב: אורך החיים של הגברים בארצות המזרח הוא פחות מסל נשים.

גב' הופרט: לפי הסטטיסטיקה של חודש פברואר באטר, כי סבין 35-38 אלף יוטבי הסכנות מעולי עיראק, יסנן 600 אלסנות עם ילדים. האלסנות הן מגיל 25 שנה עם 2-3 ילדים. הלחץ של העליה העירקית על סכנות העולים הוא כה גדול, עד שנאלצים לצמצם ככל האפשר, את יתר הסכנות, ובאמת מחסלים אותם; כמו כן נאלצים להעביר את האלסנות, הזקנים והנכים ללא כל סדור; וכמו כן נאלצו לפתוח את סכנה עטלית ושימש כסער עליה ב', כי סער העליה טבחיפה לא הספיק להכיל את כל העולים. לדעתי, אי-אפשר יהיה להסתלט על זרם העליה הנוכחית אם לא נוציא מהסכנות את האנשים שיסבו סם קודם לכן. יסנה נטיה רבה לעולים ללכת למעברות. והמעברות מאפשרות לאנשים לצאת מחיי התלות. ואני אוטרות זאת סנסיוני, וזוהי הערכה איטית, הנסיון בטקרה זה הוא סצויין, - אנו רואים את האנשים היוטבים באהליהם, או שהם סתהלכים כה וכה באפס מעטה, וכאטר אנו מצליחים להקים להם מעברה ומעבירים אותם לטם - הם נהפכים לאנשים קונסטרוקטיביים, וכעבור 3 חודשים - אפשר לראות שינוי ניכר לטובה בהליכתם ובאופיים של האנשים הללו. בתור דוגמה אתן את סכנה ראט-העין: עם צאתה של הסוכנות סן הסכנה - הצלחנו לארגן את עולי תיסן לחיות חיים עצמאיים.

בראותנו כי אין לנו תקציב - פנינו לכנסת ואטר לנו תקציב של 500 אלף ל"י, אך אני סוכחה לרדת מסכום זה כי מסוד הדתות לקח 25 אלף ל"י לצרכי דת במעברות. אינני יודעת סטום מה נלקח סכום זה מסרות סוציאלי, אך זוהי עובדה.

ד. נצר: גם זה הוא טרות סוציאלי.

גב' הופרט: אנו ססנו את הדגט על סני דכרים במעברות: (1) על הטיפול בילדים - אטר אנו רואים אותו כאחד העקרונות החשובים; (2) הדרכת העולים, היגינה וכו'.

אנו כונים את הטרותיים הכלליים בצורה כזו על סנת להקטין את מספר הנעזרים בוודים. זוהי הסגסה.

לדעתי, יהיה מענין יותר באם אססור פלטים על סוסדות הילדים ומארגניהם. על כן אתן כמה מספרים:

ארגוני הנטים הקיסו 220 סוסדות ילדים; עטו זאת לא ביתר קלות. אני סוכחה פה להדגיש שארגוני הנטים חסו סאד ספני העומט של 120 מעברות (בתוך מספר זה יסנן מעברות הטיטבותיות).

גב' הופר:

הארגונים היו מעוניינים להקים גני-ילדים, ואנו לחצנו עליהם להקים מוסדות לילדים קטנים, לפעוטים ולתינוקות. ובה הצלחנו. **בסך הוקמו 220 מוסדות לילדים במעברות; עדיין לא פתוחים כל המוסדות.**

במעברות שהוקמו בחודשים פברואר-מרץ הוקמו 88 גני-ילדים; 43 מעונות-יום (ליום שלם), לגילאים שונים, מגיל שנה וחצי ומעלה; כמו כן הוקמו במעברות בת-תינוקות ליום ולילה; ובתי-תינוקות למשך היום. זהו אחד המפעלים החשובים ביותר שהארגונים בצעו.

כמו-כן ספגנו טפול אקסטרני כתינוקות, בשתוף פעולה עם "טיפת-חלב" ב-30 מקומות בערך. ישנה מדריכה או מטפלת במקום.

במעברות ההתישבותיות אנו מגישים לגני-ילדים ארוחת-צהרים. במעברות הלא-התישבותיות קבלו בסך הכל 7000-8000 ילדים תמיכה ע"י משרד הסעד, כלומר, סודרו בתוך המוסדות של המעברות. התמיכה של משרד הסעד מתבטאת בהקצבה של 5-8 לירות לילד.

כרגע אין בידי רשימה סופית של הארגונים השונים שטפלו במוסדות בתוך המעברות; אך אמטור את המספרים בקירוב: מועצת הפועלות של "המזרחי" פתחה מוסדות ב-28-26 מעברות, ובחודש מרץ נפתחו מוסדות נוספים והמספר הגיע ל-30 מעברות (חודש מרץ עדיין לא סוגר). "ויצו" - נדמה לי שפתחה מוסדות ב-14 מעברות. יש מקומות אשר בהם נמצאים ארגונים שונים, ביחוד במחנות העבודה. הציונים הכלליים - 8 מעברות.

הגדלנו במידה ניכרת את מספר המדריכות במעברות וביושבי קליטה. בחודש אוגוסט התחלנו בהגדלה זו, והיו לנו 67 מדריכות; בחודש פברואר - 116 מדריכות. טובן סאליו שיחד עם זאת התקציב הולך וגדל מחודש לחודש. התחלנו ב-43 אלף ל"י, ובחודש מרץ הגענו ל-95 אלף ל"י.

חלוקת התקציב הוטבה באורה הבאה:
טפול במספחה לסעד כללי - 133 אלף ל"י; הלבשה - 88 אלף ל"י;
מדריכות ותוספת עובדים סוציאליים - 20 אלף ל"י; קורת-גג - 72 אלף ל"י; קורס מזורז עבור עובדים סוציאליים - 1500 ל"י; הזנת ילדים - 130 אלף ל"י וכו'. סך הכל של התקציב הוא 475 אלף ל"י. מחלקתי קבלה רק סכום של 331 אלף ל"י.

סכום של 45 אלף ל"י קבלה מחלקתי עבור הזנת ילדים; 11 אלף ל"י קבלה עבור מוסדות סגורים (מחלקתה של גב' בלור); ויתר הכסף הוצא עבור קורת-גג.

לאערנו, לא יכולנו למלא את הדרישות בחודש מרץ, כי סכום של 25-20 אלף ל"י היה צריך למלא את כל הדרישות של חודש מרץ. ברצוני לומר, שמסיבות בלתי-ידועות לנו, לא הוגשה התוספת האמורה. אנו עומדים כיום, במצב קשה מאד והתושבים לא קבלו כל סעד.

היום, הכנסת חלקה את התקציב ל-12 חלקים יוצא, שהתקציב לחודש מרץ הוא 61 אלף לירות. וסכום זה הוא סכום מינימלי אשר ימפיק בקושי בלי מעברות חדשות נוספות.

גב' הופרט:

אנו מעוניינים לקבל את התוספת מיד, כי בחודש אפריל לא נוכל להוציא עבור חודש מרץ. ואני שוב חוזרת ואוסרת שחצי מיליון הלירות לא הספיקו.

ברצוני להסביר בקטר למחלקה לטיפול בעולה: המחלקה לא יכלה להוציא תקציב מרץ כי לא היה בידה כסף. מצד אחד, הוצע בסעיפים אחרים הרבה יותר, ומצד שני, היינו צריכים לקבל תוספת, ואת התוספת לא קבלנו. לחודש אפריל יש לנו את החלק ה-12 של השנה, ופה נעטתה טגיאה בלתי-טובנת לנו. על כן המעברות ויטובי העולים עומדים ללא עזרה.

הקשיים שאנו נתקלים בהם, הם, מרחק המעברות אחת-מהשניה. המעברות מרוחקות מאד מהיטובים, וככדי להגיע לטם אין לנו תחבורה. אף את הפעולה הראשונה אין אנו יכולים לבצע במעברה. אקח לדוגמה את נקודות הנגב בלי הנגב הדרוסי: העובדת הסוציאלית אינה יכולה להגיע למקום כי אין לה תחבורה לטם. גם לפרוזדור ירושלים אין לנו תחבורה. כמו כן אנו נתקלים בקשיים בגלל חוסר עובדים סוציאליים. אין אנו מספיקים כיום להכסיר את העובדים הסוציאליים, ויטנם מקומות אשר אין להם עובדים בכלל, כי לא הספקנו להכסיר אנשים.

ברצוני להדגיש במיוחד על עוד קוטי אחד שאני נתקלים בו, והוא, העזרה המידית אשר צריכה להינתן ע"י הכנסת לענייני קליטה. וכאן צריך להיות סדור מיוחד שיאפשר, באופן הדחוף ביותר, להגיש עזרה למקומות הקליטה. בעיה זו הנה בעיה חשובה מאד ובעלת מסקל כבד, כי אחרת, כל המאמץ שלנו בענין זה, וכל המאמצים של גורמים אחרים-יעלו בתוהו.

בקטר להלבשה: היה טפעל מיוחד לענייני הלבשה. כיום טפעל זה נפסק לגמרי, ואנו עומדים מול העובדה של חוסר הלבשה במעברות. איננו יכולים להתגבר על הטחזור הזה עקב חוסר המלאי בארץ. עלינו להתגבר בכל מחיר, כי זוהי לא שאלה תקציבית. כל ששנאמר כאן טכוון לעליה העירקית.

כיום העליה הגיעה לממדים גדולים יותר, כלומר, בין 1000 ל-2000 עולים מדי שבוע, ועומדים להגדיל עליה זו מקצת. אנו עומדים בפני עובדה - אין לנו אף פרוטה אחת עבור המעברות. כיום אנו בלי תקציב!!!

ד. נצר:

הצעותי:
עלינו לטכם את הדברים, כי זוהי הישיבה האחרונה לפני פגרת הפסח של הכנסת.

(א) שטעתי כאן את דברי מנהלות המחלקות השונות שהופיעו כאן מטעם משרד הטעד, ומטרו דו"חים על דברים חשובים וחיוניים עד מאד. ואני בטוחה ש-90% מחברי הכנסת אינם יודעים על הבעיות הללו. ואני מבורה שצריכים לבוא יזמה בתוך ועדת הכנסת להציע שבמליאת הכנסת נשמע פרטים על פעולות העבודות הקינטרוקטיביות של מטרדים שונים, וכאן אני מציעה שתובע ששאלה מצד תועדה לטרותיים צבוריים להציע את הטקירות על היקף עבודותיהם של המטרדים השונים, ואז נקום אנו, חברי הועדה לטרותיים, ונזוסיף נופך מסלנו. אני בטוחה שלאחר שנתיים של נסיון בעבודותיה של הועדה לטרותיים - בלי כל ספק שהחברים נכנסו לעניינים ולטרו את כל הבעיות.

ד. נצ"ר:

(ב) בקשר לבעיית התקציב, ברצוני לומר שזוהי באמת שאלה קשה: אני מציעה שנעביר סיד לועדת הכספים תביעה חמורה שאנו תובעים דיון דחוף עקב העליה ההולכת וגדלה מיום ליום, וקודם כל, תביעה ברורה, שהדיון לא יתקיים בלעדיו. אני מבקשת את היו"ר של הועדה הזו, בשם החברים, לפנות לועדת הכספים באופן מידי.

(ג) עשרה הסעד לא מצא עד היום את הדרך לסיתוף פעולה עם יתר הארגונים והמוסדות החפשיים בארץ. לאחר שנתיים לא מצאו דרך למועצה סוציאלית אשר היא בודאי היתה מקילה וטעוודת ~~את~~ הציורה החפשית, את אותם המעיינות שיכוי ארגון חפשי למצוא כיצד לחפש דרך לרכוז אמצעים ודרכים.

גב' הופרט נגעה, בין היתר, חפזי דרך של סידור אדמיניסטרטיבי יעיל יותר. ואני, מבלי להידבר אתה רשמתי על הפתק המונח לפני כולקסן: מסרד הסעד מוכחח למצוא דרך משרדית אדמיניסטרטיבית הרבה יותר יעילה מה שהוא נהג עד עכשו. אינני רוצה לפגוע בדברי באנשים העובדים עבורה סוציאלית ובאלה היושבים כאן מטעם מסרד הסעד, קרו פעמים רבות סתוך דברים פעוטים מטסטסת הפעולה הגדולה. ואני אוסרת - אין אנו יכולים להחזיק באותה שיטה של סאות רטימות; בכדי לקבל תשלום של לירה אחת עבור ילד, יש למסרד הסעד סאות רטימות ופתקאות וכו'. ולזה אנו יכולים לקרוא חוסר סדר אדמיניסטרטיבי, וזה עומד בעוכרנו.

ברצוני להעיר למנהל מסרד הסעד, שמסך תקופה של שנתיים ימים לא הובאה ~~בפניהנו~~ ~~ככה~~ הצעת ~~המ~~ סוציאלית.

אני רוצה להביע את ההוקרה וההערכה לדברים המצומצמים והמעניינים שנאסרו ע"י הסנהלות שהופיעו ביטיבה הקודמת וביטיבה זו, ואני מצטערת מאד לדברים אלה ~~אין~~ ~~איתנים~~ לפרסום.

היו"ר א. רמנטי:

כל חברי הועדה מצטרפים לדבריה של החברה נצ"ר.

ז. קובי:

(א) ברצוני להציע בקשר להסברה ובירור ההצעות הסוציאליות:

אני יכול להבטיחכם שאקדיש באחת החוברות הקרובות של הסמפוזיון "חקר העבודה", על הטפעל הסוציאלית. חוברות אלו מתפרסמות גם בשפה האנגלית. אני נתקל לפעמים ורואה כיצד מפרסמים בחוברות הללו על הטפעלים שלנו.

(ב) ביחס לפעולה לגיטלטיבית-תחיקתית: גם בשטח זה צריכה לבוא הסברה לחברי הכנסת הראשונה והשניה. והייתי מציע שכל חברי הכנסת וגם אנשי מסדרה הסעד יקראו חוברות אלו הפורסמות מדי פעם חוקים, לדעתי, החוק העתיך צריך להיות מבוסס על כך שצריכה להיות חלוקה בין הגורמים של השרותים הסוציאליים, ועל ידי כך נוכל להגיע למצב מסודר יותר.

(ג) ביחס לתקציב של העזרה הסיציאלית, נדמה לי כי הגיע הזמן שיהיה לנו תקציב כללי מרוכז של העבודות הסיציאליות בארץ בהתאם לגורמים, אני חושב שאפשר לתכנן את העזרה הסוציאלית כפי שתכננתי את התקציב למסרד הכריאות.

י. קנב:

(ד) עזרה סוציאלית למעוטנים:
אני מחייב את העבודה הסוציאלית
בין הערבים. בטוח זה ברצוני לומר לכם, שעלינו להיות זהירים
משימוש לרעה ולא לנצלם.

(ה) ביחס לצירוף לתינוק, ברצוני
לומר שאני רואה בזה גורם חשוב
מאד, ואני מציע להתעניין בטוח זה ולהגשים בהקדם את הספקת
הצירוף במידה מספקת.

(ו) אני מציע לכם לברר אם ישנה אפשרות
להשיג ג'יפ למען הרופאים, האחיות או
עובדי העבודות הסוציאליות.

ד"ר הופרט:
הכל טוב ויפה אם היה זה בגדר
האפשרות.

ח. דרורי:
הצעות:
(א) בקשר להצעותיה של החברה נצר,
ברצוני להוסיף שהן יכולות להיות מאד אקטואליות, ואני מציעה
שבניין שם, שאם לא יוצאו לפועל הצעות אלו, היום או שחר -
באחר את המועד וזו יהיה באשמנו.

(ב) ביחס לבחירת העובדות הסוציאליות
מבין המעוטנים, ברצוני לומר שיש
להזהר בטוח זה. ואני מציעה לקרוא את הנשים להתייעצות, חושבני שיש
אצלם מנהיגות פוליטית בין הנשים.

מר לנדוי:
מנהל משרד הסעד
חשבתי שכדאי היה שתשמעו את יתר
המחלקות. יש לנו עוד מחלקות רבות,
והייתי רוצה שתשמעו את ראשי המחלקות כדי שתקבלו תמונה מקיפה על
משרד הסעד, ואחרי כן אני אהיה מוכן לתת סיכומים.
ברצוני להצטמקם בהצעה אחת בלבד,
והיא: היה רצוי שלפני פגרת הפסח תתודלו לאתן את הספרות ביחס
לחלוקת הרזרבה בסכום של 500 אלף ל"י, כי ד"ר הופרט אינה יכולה להוציא
כספים על חודש אפריל מחוסר תקציב.

היו"ר א. דקנטי:
ברצוני לסכם:
אנו מקבלים את ההצעה של מר לנדוי
בדבר הרזרבה, ועוד היום ברצוני לנקוט יזמה בטוח זה.

כעת ברצוני להסב את תשומת לבכם
להודעה שפורסמה בעתון של היום, האומרת שוב, שבית-דין סטטור צעירים
עבריינים מסיבה זו שאין לו לאן לשלחם, לכן, אני מציע, שמר לנדוי
יביט לנו הצעה בקשר לזה.

מר לנדוי:
מטהל משרד הסעד

פרוש הדבר שזוהי שאלה תקציבית.

י. קנב:
אני מציע להעביר את ההצעה הזו
לוועדת החנוך ולעשות זאת באופן
מסותף; וכמו כן, להעביר לוועדת הכספים את מסקנותינו.

מר לנדוי:
אני מבקש לשלוח לנו את העתקי הפרטיכלים
מהישיבות בהן הופיעו מנהלי מחלקות משרד הסעד.

הישיבה נבעלה בשעה 11.30.